

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/372/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814209326
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8814209326.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členiek senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Evy Šofrankovej v spore žalobcu Friendly Finance Slovakia s.r.o., Hlavná 104, 040 01 Košice, IČO: 47243368, zast. Mgr. Henrich Schindler, advokát, advokátska kancelária so sídlom Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica proti žalovanej: Q. J., nar. XX.XX.XXXX, Š. XXX/X, P., o zaplatenie 501,11 Eur s príslušenstvom o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5C/161/2014-32 zo dňa 05.05.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

- I. Odmieťa sa odvolanie proti vyhovujúcemu výroku.
- II. Potvrdzuje sa rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.
- III. Mení sa rozsudok vo výroku o lehote na plnenie tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 350 Eur s úrokom z omeškania vo výroku 5,25 % ročne od 03.01.2014 do zaplatenia v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- IV. Stranám sporu sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 350,- Eur spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5,25 % od 03.01.2014 do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 11,90 Eur predstavujúce pomernú časť zaplateného súdneho poplatku a trovy právneho zastúpenia vo výške 34,14 Eur advokátovi žalobu, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, určil, že peňažné plnenie 350,- Eur sa môže vykonať v 2 splátkach po 175,- Eur, vždy do 20-tého dňa v mesiaci za príslušný mesiac a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola prostredníctvom diaľkovej komunikácie uzavretá Rámcová zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb a zároveň Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, pričom predmetom záväzkového vzťahu bolo poskytnutie krátkodobej pôžičky vo výške 350,- Eur žalovanej, ktorá sa zaviazala poskytnuté finančné prostriedky vrátiť za stanovených podmienok spolu s nákladmi za poskytnutie pôžičky vo výške 86,11 Eur.

3. Prijal právny záver, že právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť ako zmluvu o pôžičke v zmysle § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka a súčasne ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Mal za to, že predmetný právny vzťah nemožno vzhľadom na ust. § 1

ods. 3 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. posudzovať ako spotrebiteľský úver, ale ako zmluvu o pôžičke v zmysle § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka. V predmetnej zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru je výslovne uvedené, že úver (správne pôžička) je bezúročný. Zmluvné strany si teda nedohodli úroky ako odplatu za poskytnutie pôžičky, a inú formu odplaty zákon neumožňuje. Dohoda o poplatku za poskytnutie úveru (správne pôžičky) vo výške 86,11 Eur je preto absolútne neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Keďže však žalobca preukázal splnenie svojho zmluvného záväzku zo zmluvy a reálne poskytol žalovanej peňažné prostriedky v sume 350,- Eur pričom žalovanej vznikla povinnosť vrátiť požičanú sumu s určenou lehotou splatnosti najviac 31 dní. Žalovaná si svoju povinnosť nespĺnila ani čiastočne, a tak ju súd prvej inštancie zaviazal na zaplatenie 350,- Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobca si taktiež uplatnil náhradu skutočne vynaložených nákladov v celkovej výške 65,- Eur, v zmysle čl. IV bodu 5 Rámcovej zmluvy. Dojednanie v časti týkajúcej sa vyčíslenia týchto tzv. skutočných nákladov podľa druhu upomienky považoval súd prvej inštancie za neplatné pre rozpor s dobrými mravmi a zároveň ju vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovanú zaviazal súd prvej inštancie aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy vo výške uplatnenej žalobcom 5,25% od 03.01.2014. Súd prvej inštancie žiadosti žalovanej o možnosť zaplatenia dlžnej sumy v splátkach vyhovel vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu a povolil jej zaplatiť dlh v dvoch splátkach po 175,- Eur.

4. Súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1,2,3,5 a 10, § 517 ods. 1 a 2, § 657, § 658 Občianskeho zákonníka a § 2 písm. a),c) a d), § 4 ods. 2 zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa

5. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

6. Proti všetkým trom výrokom napadnutého rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal nepriznanie dohodnutej odplaty vo výške 86,11 Eur, ktorá predstavuje jednorazový poplatok za poskytnutie úveru. Mal za to, že daný právny vzťah treba posudzovať podľa Obchodného zákonníka a to podľa 497 a nasl., teda zmluvy o úvere. Zmluva o úvere patrí medzi absolútne obchody, pre ktoré je daná pôsobnosť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Strany predmetnej úverovej zmluvy sa dohodli, že dlžník vráti poskytnuté peňažné prostriedky a namiesto úroku zaplatí jednorazovú odplatu resp. poplatok za poskytnutie úveru, keďže od § 497 Obchodného zákonníka, a teda zmluvy o úvere, je možné sa odchyliť a je možné dojednať nie len úroky, ale taktiež aj odplatu. Poukázal na ust. § 499 Obchodného zákonníka a uviedol, že táto odplata vo výške 86,11 Eur predstavuje poplatok za poskytnutie úveru, pričom v tomto prípade sa nebude jednať o úroky, ale jednorazovú odplatu. Podotkol, že žalovaný si výšku úveru a jednorazovej odplaty zvolil sám. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/162/2012 zo dňa 22.11.2012. Zmluva bola uzatváraná na diaľku prostredníctvom internetovej stránky, kde si žalovaný všetky podmienky žalovaný určil sám, a teda boli individuálne dojednané. Nemôže sa preto jednať o neprijateľnú podmienku. Dodal, že i keď súd nemôže skúmať primeranosť ceny, samotná odplata v pomere predstavuje len 19,7 % z celkovej čiastky úveru. V závere poukázal na nedostatočne určenie konkrétneho dňa a konkrétneho mesiaca vo výroku ktorým bolo uložené žalovanej peňažné plnenie. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovie jeho žalobe resp. rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p“) v zmysle pravidiel uvedených v § 470 ods. 1 a 2 C.s.p., vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p, bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Odvolací súd sa najprv zaoberal odvolaním žalobcu vo vzťahu k výroku napadnutého rozsudku, ktorým bolo žalobcovi vyhovené a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné vo vzťahu k tomuto výroku odmietnuť. Nie každý účastník konania môže podať odvolanie proti rozhodnutiu. Predovšetkým ho nemôže podať ten účastník, ktorý sa po vyhlásení rozhodnutia odvolania výslovne vzdal (§ 368 ods. 1 C.s.p.). Oprávnenie k podaniu odvolania chýba tiež i účastníkov, ktorému výrokom rozhodnutia nebola spôsobená určitá hoci i málo významná ujma na jeho právach. Subjektívnym predpokladom na podanie

odvolania je to, aby napadnuté rozhodnutie vyznelo v neprospech odvolateľa. Výrokom, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 350,- Eur spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5,25 % od 03.01.2014 do zaplataenia bolo žalobe čiastočne vyhovené, žalobcovi žiadna ujma spôsobená nebola, a preto tento účastník vo vzťahu k tomuto výroku právo podať odvolanie nemá. Preto odvolací súd podľa ust. § 386 ods. 1 písm. b/ C.s.p. odmietol odvolanie proti výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené ako odvolanie podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

6. Následne pristúpil odvolací súd k preskúmaniu rozsudku súdu prvej inštancie v časti o zamietnutí žaloby žalobcu o zaplataenie sumy 86,11 Eur. V tejto časti je zamietavé rozhodnutie súdu prvej inštancie založené na právnom závere, že účastníci konania spolu uzatvorili zmluvu o pôžičke podľa ust. 657 a nasl. Občianskeho zákonníka, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej bezúročnú pôžičku, a žalovaná tak má povinnosť vrátiť žalobcovi len sumu, ktorú jej tento reálne poskytol, teda sumu 350,- Eur.

7. Odvolateľ namieta nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, ktorý právny vzťah medzi účastníkmi neposudzoval podľa Obchodného zákonníka, a to podľa § 497 a nasl. hoci zmluva o úvere patrí podľa ust. § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka medzi tzv. absolútne obchody bez ohľadu na povahu účastníkov. Považujú svoj nárok na odplatu vo výške 86,11 Eur za zákonný a dôvodný. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

8. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vo veci správne rozhodol. Právne posúdenie prejednávanej veci súdom prvej inštancie je správne a odvolací súd sa s ním v plnej miere stotožňuje a na zdôraznenie a v súvislosti s odvolacími dôvodmi dopĺňa.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 02.12.2013 uzatvorili účastníci konania prostriedkami diaľkovej komunikácii podľa zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku zmluvy označené ako Rámcová zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb a Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Na základe uvedených zmlúv sa veriteľ (žalobca) zaviazal poskytnúť žalovanej krátkodobý, bezúčelový a bezúročný úver vo výške 350,- Eur a spotrebiteľ (žalovaná) sa zaviazal vrátiť veriteľovi úver v celkovej výške 436,- Eur. Celková výška sumy, ktorú mal spotrebiteľ vrátiť veriteľovi pozostávala zo sumy poskytnutého úveru vo výške 350,- Eur a celkových nákladov spotrebiteľa tvorených poplatkom za poskytnutie úveru vyjadreného pevnou sumou vo výške 86,11 Eur. Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru bola uzatvorená na dobu určitú so splatnosťou dňa 22.12.2013.

10. Odvolací súd konštatuje, že medzi pôžičkou (§ 657 a nasl. Občianskeho zákonníka) a úverom (§ 497 a nasl. Obchodného zákonníka) existujú určité rozdiely. Medzi tie základné patrí to, že úver je vždy poskytovaný za úrok. V zmysle § 502 Obchodného zákonníka totiž platí, že od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona a ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Záväzok platiť úroky ako odplatu /cenu/ za poskytnutie peňažných prostriedkov je podstatnou časťou zmluvy o úvere. Oproti tomu pri peňažnej pôžičke v zmysle § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka dohodnúť úroky možno, nie je to však povinnosť a peňažná pôžička tak môže byť aj bezúročná. V danej veci sa účastníci dojednali, že veriteľ zaväzuje poskytnúť peňažne prostriedky dlžníkovi bezúročne, čiže tu chyba podstatná časť zmluvy o úvere, záväzok platiť úroky ako odplatu. Z uvedeného dôvodu nie je preto možné posúdiť predmetné poskytnutie peňažných prostriedkov ako poskytnutie úveru v zmysle ust. Obchodného zákonníka. Odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že medzi stranami sporu nebola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, keďže lehota splatnosti úveru bola dojednaná na dobu kratšiu ako 3 mesiace, avšak aj na takýto zmluvný vzťah je potrebné aplikovať v zmysle § 24 tohto zákona jeho niektoré ustanovenia.

11. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca poskytol žalovanej pôžičku, dojednanie odplaty vo výške 86,11 Eur označenej v predmetnej zmluve ako poplatok za poskytnutie úveru bolo rozporné so zákonom a preto je neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie správne považoval tento nárok žalobcu za nedôvodný a jeho žalobu v tejto časti zamietol.

12. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že si sama žalovaná zvolila výšku odplaty, táto skutočnosť nie je pravdivá. Žalovaná si zvolila len výšku žiadaných finančných prostriedkov a zmluvu ak chcela uzavrieť, musela súhlasiť s odplatou stanovenou žalobcom. Výška odplaty sa odvíjala od výšky úveru a doby jeho splatnosti, preto pri konkrétnej sume úveru poskytnutého úveru a konkrétnej dobe jeho splatnosti bola výška odplaty určená žalobcom, a preto žalovaná ako spotrebiteľ buď zmluvu ako celok prijala alebo ju mohla ako celok odmietnuť. Individuálne dojednanie odplaty sa viaže výlučne na výšku pôžičky a nie na rokovanie zmluvných strán. Nešlo teda o podmienku individuálne dojednanú v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré aplikoval súd prvej inštancie.

13. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd aj s osvojením si dôvodov napadnutého rozhodnutia rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania postupom vyplývajúcim z ust. § 379 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

14. Odvolací súd však vyhovel odvolacej námietke žalobcu o nedostatočnej konkretizácii lehoty na plnenie pre žalovanú a zmenil rozsudok vo výroku o lehote na plnenie tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 350,- Eur s úrokom z omeškania vo výroku 5,25 % ročne od 03.01.2014 do zaplataenia v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Podľa ustanovenia § 232ods. 3 C.s.p., lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Podľa ustanovenia § 470 ods. 1, 2 C. s.p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

Ustanovenie § 232 ods. 3 C.s.p prebralo úpravu podľa doterajšej právnej úpravy a to § 160 O.s.p. Súd prvej inštancie správne posúdil dôvody pre poskytnutie dlhšej lehoty na plnenie než zákonom stanovenej trojdňovej. Lehota môže byť predĺžená ak to odôvodňujú okolnosti prípadu, spravidla to býva v prípadoch ak je nemožné objektívne plnenie v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. S poukazom na zistenú finančnú situáciu žalovanej aj odvolací súd pristúpil k aplikácii ustanovenia § 232 ods. 3 a poskytol žalovanej dlhšiu lehotu na plnenie povinnosti uloženej jej v rozsudku a to lehotu 60 dní od právoplatnosti rozsudku, v ktorej žalovaná môže objektívne svoju povinnosť splniť tak, že to neohrozí jej životné a nevyhnutné náklady.

15. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1, 2 C.s.p v spojení s ust. § 262 ods. 1 C.s.p a § 255 ods. 1 C.s.p. Žalobcovi vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nevznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, naopak žalovaná bola plne úspešná v odvolacom konaní, avšak trovy odvolacieho konania si neuplatnila. Z uvedených dôvodov odvolací súd nepriznal stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).